

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Begraafplaats (Destelbergen, Oost-Vlaanderen)

Projectcode: 2022D65
April 2022

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2022

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV

Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Programma van maatregelen.....	6
1.1	Administratieve gegevens	6
1.2	Synthese	8
1.3	Gemotiveerd advies.....	8
1.4	Conclusie	9
2	Bibliografie.....	10

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).....7

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek. 6

1 Programma van maatregelen

1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00069	
b) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Ruben Willaert NV Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
c) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Destelbergen
	Deelgemeente	Heusden
	Postcode	9070
	Adres	Steenvoordestraat 9070 Heusden
	Toponiem	Begraafplaats
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 110297$ $Y_{\min} = 190245$ $X_{\max} = 110588$ $Y_{\max} = 190445$
d) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Destelbergen 4 AFD / Heusden 1/ sectie C/ 503A, 503C, 503D, 504K, 504L, 504M Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de heraanleg van de gemeentelijke begraafplaats aan de Steenvoordestraat te Heusden, deelgemeente van Destelbergen. Het volledige terrein is ca. 1,76 ha groot. De geplande werken omvatten de aanleg van nieuwe paden, een luifel op funderingsvoeten en een vlonderpad. Daarnaast worden over een groot deel van het terrein de graszoden verwijderd en het terrein terug ingezaaid. Deze ingrepen beslaan een gecombineerde oppervlakte van ca. 1,27 ha.

Heusden bevindt zich ten zuidoosten van Gent, in de zandstreek binnen de Vlaamse Vallei. Het projectgebied is gelegen op de zuidoostelijke flank van een noord-zuid gerichte heuvelrug op de oostelijke rand van de Scheldevallei. Het dorpscentrum van Heusden bevindt zich ten noorden van het onderzoeksgebied. Ten zuiden van het onderzoeksgebied stroomt het complex van de Magerbeek/Nederheidebeek. De Quartairgeologische kaart geeft ter hoogte van het onderzoeksgebied een profielopbouw weer bestaand uit eolische afzettingen van het laat-Pleistoceen tot vroeg-Holoceen die rusten op fluviatiele afzettingen van het Tertiair. Rondom het onderzoeksgebied geeft de Quartairgeologische kaart meerdere Holocene duinen weer. De bodemkaart geeft droog, humusarm zand weer ter hoogte van het onderzoeksgebied. Vanwege de weinig vruchtbare bodem was het terrein in het verleden minder geschikt voor landbouw.

Dit gegeven is ook gereflecteerd in het cartografisch materiaal. Op de Ferrariskaart is te zien dat de heuvelrug grotendeels bestaat uit bos. Het verloop van de huidige Steenvoordestraat is reeds te zien. Langs de weg zijn meerdere gebouwen afgebeeld. Ter hoogte van het onderzoeksgebied is geen bebouwing weergegeven. Het terrein is in gebruik als akkerland en bos. Ook tijdens de 19^e eeuw blijft het terrein vrij van bebouwing. De huidige begraafplaats dateert uit de 20^e eeuw en is reeds te zien op het oudste luchtbeeld.

In de ruime omgeving is tot op heden nog niet veel archeologisch onderzoek met bodemingreep uitgevoerd. Bij verschillende veldprospecties werden naast lithische artefacten uit het mesolithicum en neolithicum ook fragmenten aardewerk uit de Romeinse periode en middeleeuwen gerecupereerd. Bij enkele proefsleuvenonderzoeken in de omgeving werden voornamelijk off-site relictten uit de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen in kaart gebracht die wijzen op bewoning in de omgeving.

Hoewel op basis van de beschikbare gegevens kan uitgegaan worden van een trefkans inzake archeologisch erfgoed wordt vanwege het versnipperde karakter van de ingrepen en de relatief beperkte impact verder archeologisch onderzoek als weinig zinvol ingeschat.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande ingrepen op de begraafplaats te Heusden worden geen verdere onderzoeksdaden aanbevolen. Vooreerst dient er op gewezen te worden dat het merendeel van de geplande ingrepen, de nieuwe groenzone, slechts het verwijderen van de graszoden omvat. Aangezien deze ingreep beperkt blijft tot de teelaarde kan eventueel aanwezig erfgoed er in-situ bewaard blijven. Ter hoogte van de nieuwe verharding en paden moet rekening gehouden worden met het feit dat deze voor een groot deel samenvallen met oudere infrastructuur en slechts in beperkte mate een mogelijke bedreiging vormen voor het bodemarchief indien dit nog bewaard is. Ter hoogte van het vlonderpad en de geplande luifel moet rekening gehouden worden met de uitgraving van funderingsvoeten. Ook de nieuw uit te graven plantgaten voor de verdichting van het aanwezige bos vormen een ingreep die mogelijk het bodemarchief kan

verstoren. Deze ingrepen zijn echter dermate verspreid en beperkt in oppervlakte dat verder onderzoek er onmogelijk nog kan leiden tot enige kenniswinst. Meer dan een quasi contextloze indicatie voor menselijke aanwezigheid in het verleden kan bij verder onderzoek niet verwacht worden. Vanwege dit gebrek aan potentiële kenniswinst wordt een doorlopend onderzoekstraject als nutteloos beschouwd.

Wel moet gewezen worden op de archeologische meldingsplicht, conform artikel 5.1.4 van het huidige decreet betreffende het onroerend erfgoed.

1.4 Conclusie

De opdrachtgever plant de herinrichting van de gemeentelijke begraafplaats te Heusden. Hoewel de op basis van de gekende waarden kan uitgegaan worden van een trefkans inzake archeologisch erfgoed zijn de werken dermate versnipperd en beperkt in oppervlakte dat de kans op enige kenniswinst bij verder onderzoek quasi onbestaand is.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2022

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

